

İSLAMİ AKLIN ve BİLGİNİN YENİDEN İNŞA'SI

Dünyanın fiziksel geleceği hakkında düzenli olarak uluslararası toplantılar düzenleniyor, tartışmalar ve araştırmalar yapılıyor, fonlar kuruluyor, büyük harcamalar yapılıyor.

Endüstriyel ilerlemenin neden olduğu, okyanusların, ormanların, nehirlerin, göllerin ölümü, iklim ve çevre sorunları çok kaygılı-çok endişeli bir dille sürekli olarak gündemde tutuluyor; ancak, insanî/ahlakî/vicdanî dünyaların, yapıların, sistemlerin, değerlerin, ilişkilerin ölümü, hiç kimsede ciddi hiçbir kaygı-endişe uyandırmıyor.

Pozitivist dünya görüşü, varoluşu tek boyuta indirmediği için, insanî/ahlakî boyutlar, aşkın boyutlar, derunî ve hikemî boyutlar kimsenin umurunda değil. Militan serbest piyasa ideolojisi, dünyayı, dünya çapında bir alışveriş merkezi olarak tasarlıyor, düşünüyor. Militan serbest piyasa ideolojisi hayatı bütünüyle ruhsuzlaştırıyor, vicdansızlaştırıyor, merhametsizleştiriyor. Bugünün toplumlari, hâkim ideolojik/politik sistem tarafından tanımlanıyor, biçimlendiriliyor. Bir yanda ideolojilerin sonuna geldiği konuşulur, tartışılırken; bir diğer yanda da, 19. yüzyıl icadı ideolojik meşruiyetlerin, dokunulmazlıkların, seçkinciliklerin, ideolojik/otoriter/dışlayıcı modernleştirme, sekülerleştirme politikalarının etkilerini bugün de sürdürdüklerini görüyoruz. Toplumlarımızda, araçsal akli, araçsal dili, araçsal bilgiyi temsil eden araçsal düşünürlerin, sanat/edebiyat adamlarının, bilim adamlarının düşünsel/kültürel etkileri İslâmî etkiden daha güçlüdür. İslâmî düşünce hayatı İslâmî bilginin/düşüncenin karşı karşıya bulunduğu erozyonu gereği gibi konuşabilmiş/tartışabilmiş değildir.

İslâm dünyası toplumlari, özellikle de Ortadoğu toplumlari, her tür değer ölçüsünden bağımsız politik pragmatizm bataklığına sürükleniyor. Politik pragmatizm bataklığına saplanan her ülke, her siyaset, ilkesel-ahlakî bir çöküşe işaret ediyor. Pragmatizm adına bütün sapmalar, yozlaşmalar, kirlilikler, yalanlar, ikiyüzlülükler normalleşiyor, normalleştiriliyor.

İslâmî akla, bilgiye, tevhide bilince yabancılaşan İslâm dünyası toplumlari, bu yabancılaşmanın ortaya çıktığı günden bu yana ideolojik manipülasyonlara, ideolojik mühendisliklere, ideolojik operasyonlara maruz kalıyor, boyun eğiyor ve katlanıyor. Toplumlari, İslâmî akla, bilgiye, bilince yabancılaşmaları için kendilerine dayatılan keyfî sınırlara, keyfî kimliklere, keyfî etnisitelere direnemiyor, muhalefet edemiyor. Bu sebeptendir ki, kendilerini İslâm'a nisbet eden Müslümanlar, birbirlerini dışlayabiliyor, dışlayıcı zihniyetler, yapılar oluşturabiliyor, politikalar geliştirebiliyor. Ümmet inancı/düşüncesi/gerçeği, Müslümanlara dayatılan etnik milliyetçilikler, mezhepçi bağnazlıklar ve sekülerleşmeler sebebiyle etkisiz hale getiriliyor.

Aziz İslâm, kişisel ehliyet-liyakat-takvaya değer verdiği halde, soy-sop-kabile-milliyet saplantılarına, tutkularına izin vermediği halde, ihtiraslı hilafet-iktidar-makam vb. gibi talepleri takbih ettiği halde, İslâm tarihi boyunca, hilafet-iktidar

yaklaşımları temelinde sürdürülen rekabetler-çatışmalar-parçalanmalar, toplumlarımızın çok ciddi bir kültür sorunuyla karşı karşıya bulunduğunu gösterir. İslâmî akıllı-bilgiyi bir bütünlük içerisinde temsil yeteneğine sahip olabilseydik, bugün İslâm toplumları üzerinde etnik-mezhepçi mühendislikler uygulanmayacak, Amerika'nın ve Avrupa'nın çıkarları/telkinleri/talepleri doğrultusunda "terörle mücadele için İslâm ittifakı-ordusu" gibi, çok garip, çok tuhaf, çok komik oluşumlardan/girişimlerden söz edilmeyecek, Suriye'nin Türkiye aracılığıyla emperyal-küresel serbest piyasa sistemine dahil edilmesi amacıyla bu ülkenin nihai yıkımı karşısında içerisinde bulunduğumuz günlerde yaşadığımız çaresizlikleri yaşamayacaktık.

"İslâmî terörizm" etrafında yapılan her tür tartışma, spekülasyon, sansasyon, kurgu, propaganda, emperyal devlet terörizmlerini, sistematik terörizmi dikkatlerden uzaklaştırmak üzere sürdürülüyor. Emperyalist sistem nazarında "İslâmî terörizm" resmileştirilince, bütün dikkatler, sorgulamalar ve düşmanlıklar Müslümanlar üzerinde yoğunlaşıyor. Böylece, Batı dünyası, emperyalist dünya kendini rahatlatıyor, her dönemde zulüm ve barbarlık üreten, tahakküm üreten politikalarıyla yüzleşme ihtiyacı duymuyor.

İdeolojik/ırkçı saplantılardan, pragmatik saplantılardan, mülâhazalardan arındırılmış bir dünyada yaşıyor olsaydık, insanî/ahlakî/vicdanî sorunlar üzerinde de konuşuyor, çözümler yapıyor olacaktık. İlahî vahiyle, varoluş gerçekleri arasında hiçbir çelişki yoktur. Allah'ın (c.c.) birliğine inanmak, yarattıklarının birliğine inanmayı gerektirir. İlahî ilkeleri/yasaları/ölçüleri temsil sorumluluğu ile yeryüzünde bulunan biz Müslümanlar, İslâmî aklın/dilin/düşüncenin/pratiğin kuşatıcılığı-kapsayıcılığı konusunda büyük bir incelik ve büyük bir dikkate sahip olmak zorundayız.

İslâmî değerlerin, tevhidi duyarlılık, sorumluluk temelinde, hayatın içerisinde, hayatın bütün boyutlarını kuşatacak şekilde somutlaştırılması İslâmî aklın, bilginin, düşüncenin ve pratiğin yeniden inşası ile mümkün olabilecektir. Ulus-devletler yapısal özellikleri sebebiyle Avrupa değerlerini, kavram ve kurumlarını temsil ederler. Bunun içindir ki, İslâmî dil/düşünce ulus-devlet sınırları içerisinde hapsedilerek millileştirilemez, bürokratikleştirilemez.